

DATOS IDENTIFICATIVOS

Arte: Linguaxes e técnicas artísticas

Materia	Arte: Linguaxes e técnicas artísticas			
Código	002G250V01104			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Barriocanal Lopez, María Yolanda			
Profesorado	Barriocanal Lopez, María Yolanda			
Correo-e	barriocanal@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral	<p>A materia que se presenta baixo o título de Linguaxes e técnicas artísticas, non se presenta como unha historia da arte no sentido estrito do concepto, se non que, indo máis alá do contido histórico, reúne unha serie de conceptos básicos que o futuro historiador da arte debe coñecer.</p> <p>O obxectivo fundamental é aproximar ao estudante que se inicia na titulación, á comprensión do fenómeno artístico dende a análise ou lectura formal dos elementos primordiais de expresión que constitúen cada unha das artes. Así obteríanse uns coñecementos que permitirían a reconstrución tan obxectiva como sexa posible de todos aqueles aspectos que contribúan a coñecer e comprender a forma e a función orixinal das obras de arte para, en cursos posteriores, poder ser estudadas en relación coas circunstancias nas que foron realizadas.</p> <p>Desta forma, a materia organízase como un compendio de contidos orientados a promover a reflexión sobre a natureza e función da obra de arte e sobre as peculiaridades das distintas linguaxes artísticas.</p> <p>Unha inevitable delimitación de campos científicos determina que a materia se centre na análise das distintas linguaxes tradicionais, dende a arquitectura ás chamadas artes visuais e decorativas.</p>
------------------	--

Competencias de titulación

Código	
A29	Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico: distintas linguaxes e técnicas da produción artística ao longo da historia.
A30	Coñecemento das principais fontes literarias e documentais da Historia da arte
A31	Coñecementos básicos de iconografía como clave para a interpretación de imaxes
A33	Coñecementos sobre documentación, composición de materiais e técnicas construtivas dos bens artísticos móbiles e inmóbiles
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Aplicación dos coñecementos

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.	B1
Comprender o manexo básico das fontes iconográficas no estudo dos temas artísticos e os seus contidos como base para a interpretación e correcta lectura das obras de arte.	A31
Establecer hipóteses a partir de datos dispoñibles e proceder á súa confirmación ou refutación mediante a aplicación dunha metodoloxía científica.	B2
Coñecer o manexo básico das fontes bibliográficas, documentais e literarias dos bens artísticos móbiles e inmóbiles.	A30
Aplicar os conceptos e procedementos que conducen a obra de arte.	B1
Coñecer o procedemento sistemático e integrado do feito artístico: distintas linguaxes e técnicas de produción artística ao longo da historia	A29

Contidos	
Tema	
1. Teoría e linguaxe da arquitectura	1.1. Elementos formais do espazo arquitectónico 1.2. Función, símbolo e tipoloxías arquitectónicas 1.3. Tratados de arquitectura
2. Artes visuais e decorativas	2.1. A arte da escultura: materiais, procedementos técnicos e plásticos, función e significado 2.2. A arte da pintura: elementos formais e plásticos. As técnicas pictóricas e as súas posibilidades 2.3. Fontes literarias e técnicas
3. As artes decorativas e suntuarias	3.1. Fontes e técnicas das artes decorativas: materiais, elaboración e evolución histórica.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos docentes e/ou divulgativos	4	20	24
Prácticas externas	4	10	14
Saídas de estudo/prácticas de campo	4	5	9
Traballos tutelados	1	20	21
Titoría en grupo	5	5	10
Sesión maxistral	22	10	32
Seminarios	3	5	8
Actividades introdutorias	2	0	2
Probos de resposta curta	5	25	30
Outras	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Eventos docentes e/ou divulgativos	Saídas programadas os mércores da segunda semán do mes para asistir a actividades docentes e divulgativas organizadas por especialistas de institucións museísticas
Prácticas externas	Prácticas realizadas fora do aula para a análise das diferentes manifestacións artísticas a traveso da historia, monumentos e técnicas artísticas e técnicas de restauración aplicadas á obra de arte
Saídas de estudo/prácticas de campo	Práctica de campo para o estudio in situ das planimetrías e tipoloxías arquitectónicas e dos diferentes xéneros artísticos
Traballos tutelados	Realización e exposición por parte do estudante dun traballo individual tutelado, relacionado cos contidos da materia, iniciándose no manexo das fontes bibliográficas, documentais e literarias
Titoría en grupo	Atención titorizada en grupo para a atención e resolución de aspectos derivados do aprendizaxe
Sesión maxistral	Exposición na aula por parte do profesor dos contidos teóricos da materia con apoio de material gráfico e didáctico
Seminarios	Seminarios orientados á planificación dos traballos tutelados e a súa exposición así como outros aspectos complementarios
Actividades introdutorias	Sesións previas orientadas á presentación do desenvolvemento da materia e toma de contacto co alumnado

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	A atención personalizada encamiñase ao seguimento e supervisión por parte do profesor de todos os materiais e actividades xeradas nas actividades prácticas, así como doutros aspectos derivados da actividade docente.
Traballos tutelados	A atención personalizada encamiñase ao seguimento e supervisión por parte do profesor de todos os materiais e actividades xeradas nas actividades prácticas, así como doutros aspectos derivados da actividade docente.
Seminarios	A atención personalizada encamiñase ao seguimento e supervisión por parte do profesor de todos os materiais e actividades xeradas nas actividades prácticas, así como doutros aspectos derivados da actividade docente.

Avaliación

Descripción	Cualificación	
Traballos tutelados	Os traballos tutelados serán avaliados en función do interese, bibliografía e metodoloxía empregada, así como dos recursos empregados na súa exposición	30
Sesión maxistral	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta curta	30
Seminarios	A avaliación das prácticas a través dos seminarios serán avaliadas mediante a entrega dos exercicios realizados nas diferentes sesións de traballo	30
Outras	En todas as actividades e probas que forman parte da programación da materia valorarase a asistencia e participación do estudante	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais (Artigo 12 do Regulamento de Estudantes da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á modalidade presencial serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

BONET CORREA, A., **Historia de las artes aplicadas e industriales en España**, Catedra,

BOZAL, V., **El lenguaje artístico**, Península,

DOERNER, M., **Los materiales de pintura y su empleo en el arte**, Reverté,

WITTKOWER, R., **La escultura: procesos y principios**, Alianza,

CALABRESE, **El lenguaje del arte**, Paidós,

CALABRESE, **Cómo se lee una obra de arte**, Cátedra,

ALCOLEA, S.: Artes decorativas en la España cristiana, *Ars Hispaniae*, Plus Ultra, vol. XX, Madrid, 1975.

ARNHEIM, R.: La forma visual en arquitectura, Barcelona, Gustavo Gili, 1978.

ELSEN, A. E.: La arquitectura como símbolo del poder, Barcelona, Tusquets, 1975.

FERNÁNDEZ-VILLAMIL REOYO, C.: Las Artes aplicadas (de la Prehistoria a la Edad Media), Madrid, 1975.

GIEDION, S.: Espacio, tiempo y arquitectura, Madrid, Dossat, 1982.

HANENAN, J. TH.: Elementos de composición arquitectónica, Barcelona, Gustavo Gili, 1985.

MALTESE, C.: Las técnicas artísticas, Madrid, Cátedra, 1980.

MORANT, H. DE: Historia de las artes decorativas, Madrid, Espasa-Calpe, 1980.

NIETO ALCAIDE, V.: La luz, símbolo y sistema visual, Madrid, Cuadernos de Arte Cátedra, 2, 1978.

PANOFSKY, E.: El significado de las artes visuales, Madrid, Alianza, 1979.

PEVSNER, N.: Historia de las tipologías arquitectónicas, Barcelona, Gustavo Gili, 1980.

PORTOGHESI, P.: El ángel de la historia. Teoría y lenguajes de la arquitectura, Madrid, Hermen Blume, 1985.

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndaselle ao alumno a familiarización cun léxico de terminoloxía básica da Arte e Arquitectura para ter un coñecemento dos termos e voces específicas empregadas ou que aínda se empregan neste ámbito.